

Pokání je lék na depky v pandemii

Sestry a bratři, na dnešní neděli připadá 90. žalm. Na první přečtení je poněkud depresivní. Člověk je podle žalmisty jako tráva, ráno rozkvetne a večer už uvadá a usychá. Náš život trvá jen 70, v lepším případě 80 let, a kvapem uplyne. Co je to ve srovnání s Hospodinem, který je od věků na věky a tisíc let je v jeho očích jen jako včerejšek! Skoro to vypadá, jako by byl básník zavřený doma v karanténě, jako by verš po verši skládal v melancholické náladě během nějaké starověké pandemie. A možná, že nejsme zas tak daleko od pravdy.

Žalm vzniknul někdy po návratu judských zajatců z babylónského zajetí. Počáteční nadšení a sny o obnovení státní samostatnosti se už dávno rozplynuly. Namísto slávy ponížení a ostuda. Nevelký Jeruzalém s blízkým okolím byl jen chudou a okrajovou provincií perské veleříše. Žalmista sdílí pocity svých současníků. Má za to, že se Hospodin na svůj národ stále ještě hněvá: „Před sebe si kladeš naše nepravosti, do světla své tváře naše tajné hříchy.“ Vyjadřuje něco, co by se dalo nazvat jako národní depka. Však jsme si my Češi už také párkrát něco podobného zažili. Pamětníci si vybaví osmašedesátý. Mysleli jsme si, že jsme jako první přišli na to, jak skloubit socialismus s demokracií. Místo významného postavení na výsluní světové pozornosti přišla ovšem jedna dlouhá normalizační depka. Po sametové revoluci, když jsme zjistili, že nejsme žádný ekonomický tygr a vláda práva má velké rezervy, ovládla společnost zase „blbá nálada“.

Další verzi národní depky si prožíváme právě teď. Na jaře jsme byli „best in covid“, nejlepší v řešení koronavirové epidemie. Shlíželi jsme svrchu na státy, které byly zasaženy daleko víc. Nyní, po pár měsících, jsme na tom na celém světě nejhůř. Národní depka jako vyšitá. „Jak se to mohlo stát?“, ptáme se sami sebe, stejně jako se ptá žalmista v dnešním žalmu. Snaží se dohlédnout až k prapočátkům a dochází k přesvědčení, že pýcha a pád nás lidi provázejí odjakživa.

Pokušení stát se bohy propadli už Adam s Evou. Kvůli tomu museli odejít z ráje a jejich život byl omezen na zmíněných 70 – 80 let. Táhne se to s námi až dodnes. Pýcha a pád. Stále dokola. Jak z toho ven? Žalmista ukazuje cestu v několika posledních verších: „Vrať se, Hospodine! Měj s námi soucit, nasyť nás svým milosrdenstvím.“ V biblické hantýrce se tomu říká pokání. Obrat ve způsobu myšlení, kdy si přestaneme hrát na borce, co všechno zvládnou nejlépe. Kdy si přiznáme, že jsme zranitelní a závislí na druhých. Pokud tenhle obrat proděláme poctivě, pak se leccos změní pozitivním směrem. Národní depka pomalu začne mizet. Najednou zjistíme, že jsou tu lidé, organizace a státy, které s námi v naší nouzi soucítí a jsou nám ochotni pomoci. Bez „knížecích rad“ a vytahování se. Hospodin se k těm, kteří si přiznají vinu, vrací prostřednictvím soucitných a milosrdných lidí. Nyní jde jen o to, abychom sami příště chtěli pomoci těm, kdo budou v nějaké nouzi. A nemusí to být nouze covidová, ale jakákoli jiná. Pár už jich Evropa v posledních letech zažila a další určitě přijdou. Snad se z našeho současného pádu poučíme.

Sestry a bratři, doufám pevně, že jste v pořádku. Myslím na vás, modlím se za vás, a těším se zase na shledanou! A protože nám letos vypadly bohoslužby díkůvzdání, připojuji alespoň písničku, kterou děti stihly natočit poslední neděli před obecnou karanténou.

Petr Červinský

kazatel baptistického sboru Petra Chelčického v Lovosicích